Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta perjantai 28.11.2025 klo 09.00 / HE 173/2025 vp / Asiantuntijapyyntö 21.11.2025

Asia: HE 173/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Suomen riistakeskuksen asiantuntijalausunto HE 173/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Suomen riistakeskus kiittää pyynnöstä tulla kuultavaksi valiokuntaan ja toimittaa kirjallinen asiantuntijalausunto. Esityksen taustalla on luontodirektiivin muutos suden suojeluaseman osalta. Esityksen mukaan metsästyslaista poistettaisiin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksessa. Lakiin tehtäisiin myös teknisiä muutoksia. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jonka mukaan suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn. Hallitusohjelmassa todetaan, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä ja että jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.

Suomen riistakeskus pitää esityksessä ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja perusteltuina. Suomen riistakeskus kiinnittää huomiota siihen, että hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamisen näkökulmasta olisi tärkeää saada esitetyt muutokset metsästyslakiin sekä valtioneuvoston asetuksilla säädettävät muutokset valmiiksi suunnitellusti ja mahdollisimman pian. Näin saataisiin luotua edellytykset suden kiintiömetsästykselle vuoden 2026 alkuun mennessä. Suomen riistakeskus toteaa pykäläkohtaisesti seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan poistettavaksi metsästyslain 37 §:n 3 momentin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksella. Suomen riistakeskus pitää esitystä suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamisesta perusteltuna ja tarpeellisena. Susi siirrettiin direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) tiukasti suojeltujen lajien liitteestä IV liitteeseen V, jonka lajit eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen. Suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen on tarpeen, jotta suden metsästys on mahdollista muutoinkin, kuin metsästyslain 41 §:n ja 41 a §:n mukaisilla poikkeusluvilla. Susikannan kasvuun ei ole pystytty vaikuttamaan Suomen riistakeskuksen poikkeusluvilla ja suden aiheuttamat vahingot kotieläimille ja porotaloudelle ovat lisääntyneet. Myös ihmisten turvallisuuteen liittyvät ongelmat ovat kasvaneet ja lisänneet poliisin ja Suomen riistakeskuksen tarvetta puuttua susien käyttäytymiseen poliisin määräyksin ja Suomen riistakeskuksen poikkeusluvin. Susikannan kokoon ja kasvuvauhtiin on voitava vaikuttaa ja tähän suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen ja metsästyslain 10 §:n mukaisten pyyntilupiin tai kiintiöön perustuvan metsästyksen mahdollistaminen luo edellytykset. Selvyyden vuoksi todettakoon, että Suomen riistakeskus pitää kiintiömetsästystä parempana vaihtoehtona, kuin pyyntilupamenettelyä. Tästä säädettäisiin kuitenkin valtioneuvoston asetuksella.

Suomen riistakeskus pitää myös metsästyslain 10 §:ään esitettyjä muutoksia tarpeellisina. Asetuksenantovaltuuden muuttaminen niin, että se sisältäisi myös tarkemman sääntelyn alueellista kiintiötä koskevista seikoista on tarpeellinen, jotta suden kiintiömetsästyksen reunaehdoista voidaan säännellä asetuksilla. Uusi 4 momentti on tarpeellinen ja perusteltu. Saaliiksi saaduista susista tarvitaan DNA-näytteet, jotta saaliiksi saaduista susista voidaan erottaa mahdolliset koirasudet sekä myös susikannan seurannan ja kanta-arvion tekemisen näkökulmasta. Myös asetuksenantovaltuus DNA-näytteiden toimittamisen määräajasta on tarpeellinen, jotta näytteet saataisiin riittävän nopeasti tutkimuksen käyttöön.

Metsästyslain 30 §:ään esitetyt muutokset ovat tarpeellisia ja perusteltuja. On perusteltua varautua kiintiömetsästyksen ohella myös siihen, että sutta voidaan metsästää pyyntiluvan nojalla. Metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia on perusteltu vaatimus suden metsästyksessä ja tarpeen metsästyksen hallitun ja turvallisen toteuttamisen näkökulmasta. Koska kiintiömetsästyksessä ei ole luvansaajaa tai poikkeusluvansaajaa, on perusteltua edellyttää, että metsästykseen osallistuvilla on huolehtimisvelvollisuus siitä, että metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia on nimettynä. Pykälän 2 momentin asetuksenantovaltuuden muuttaminen niin, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin metsästyksen johtajan ja varajohtajien ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle ja/tai Suomen riistakeskukselle, on perusteltua. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, voi olla perusteltua, että ilmoitus tehtäisiin nykytilanteesta poiketen myös Suomen riistakeskukselle.

Suomen riistakeskuksella ei ole huomautettavaa metsästyslain 41 §:ään esitettyihin muutoksiin.

Suomen riistakeskus pitää metsästyslain 41 a §:ään esitettyjä muutoksia perusteltuina. Ne selkeyttävät sääntelyä. Kuten hallituksen esityksessä tuodaan esille, edellytykset koskien muuta tyydyttävää ratkaisua sekä suotuisan suojelutason säilyttämisestä ja saavuttamisesta, on otettu huomioon Suomen riistakeskuksen poikkeuslupaharkinnassa jo tähänkin asti.

Suomen riistakeskus, riistapäällikkö Visa Eronen